

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันของพนักงาน บริษัท มิราเคิล เฮลท์ แคร์ จำกัด และบริษัทในเครือ” การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี (Mixed Approach Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรและระดับคุณภาพชีวิตของพนักงานเพื่อศึกษาผลของปัจจัยส่วนบุคคลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน รวมถึงเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณภาพชีวิตและความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือในการวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.1 ประชากร

ประชากรของการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานของบริษัท มิราเคิล เฮลท์ แคร์ จำกัด และบริษัทในเครือ จำนวน 54 คน และเนื่องจากประชากรมีขนาดเล็ก ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุงาน สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน เป็นคำถามปลายปิด ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว โดยแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลนั้นมีข้อความตั้งแต่ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 7

ส่วนที่ 2 คำถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยนำแบบสอบถามของ ประพันธ์ ชัยกิจอุราใจ เป็นคำถามแบบประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีการกำหนดค่าของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามคุณภาพชีวิตมี 8 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีข้อคำถามตั้งแต่ข้อที่ 8 ถึงข้อที่ 23 ได้แก่

1. ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 8,16)
2. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 9,17)
3. โอกาสพัฒนาและใช้ศักยภาพของตนเอง	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 10,18)
4. โอกาสก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 11,19)
5. ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตด้านอื่น	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 14,22)
6. สัมพันธภาพในองค์กร	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 12,20)
7. ความมีประชาธิปไตย/ความเสมอภาคในองค์กร	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 13,21)
8. ความเป็นประโยชน์ต่อสังคม	จำนวน 2 ข้อ (ข้อที่ 15,23)

ส่วนที่ 3 คำถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความผูกพันต่อองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามของ ประพันธ์ ชัยกิจอุราใจ เป็นคำถามแบบประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีการกำหนดค่าของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็น

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามความผูกพันต่อองค์กรมี 3 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบ คือข้อคำถามตั้งแต่ข้อที่ 24 ถึงข้อที่ 33 ได้แก่

1. ความผูกพันด้านจิตใจ	จำนวน 4 ข้อ (ข้อที่ 24,27,30,33)
2. ความผูกพันด้านการคงอยู่	จำนวน 3 ข้อ (ข้อที่ 25,28,31)
3. ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน	จำนวน 3 ข้อ (ข้อที่ 26,29,32)

คะแนนความคิดเห็นที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายจากลักษณะการวัดข้อมูลประเภทอัตราภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้สูตรคำนวณความห่างของอัตราภาคชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอัตราภาคชั้น} &= \frac{\text{ระดับคะแนนสูงสุด} - \text{ระดับคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ \text{ความห่างของระดับความคิดเห็น} &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น จะได้ความห่างของแต่ละระดับเท่ากับ 0.80 โดยเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย คือ

ค่าเฉลี่ย	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์
ระหว่าง 4.21 - 5.00	เห็นด้วย มากที่สุด
ระหว่าง 3.41 - 4.20	เห็นด้วย มาก
ระหว่าง 2.61 - 3.40	เห็นด้วย ปานกลาง
ระหว่าง 1.81 - 2.60	เห็นด้วย น้อย
ระหว่าง 1.00 - 1.80	เห็นด้วย น้อยที่สุด

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2549, หน้า 129

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามของ ประพันธ์ ชัยกิจจุราใจ แบบสอบถามด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน และ แบบสอบถามด้านความผูกพันต่อองค์กร

1. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงาน จำนวน 30 ชุด
2. นำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient)

ผลจากการทดลองใช้พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก Cronbach's Alpha Coefficient) ของคุณภาพชีวิตการทำงาน มีค่าเท่ากับ 0.93 และความผูกพันต่อองค์กร มีค่าเท่ากับ 0.97 ดังตารางที่ 3.1

ผลการจากการทดลองใช้พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบักของคุณภาพชีวิตการทำงาน มีค่าเท่ากับ 0.93 และ ความผูกพันต่อองค์กร มีค่าเท่ากับ 0.97 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

ตัวแปร	จำนวนคำถาม (ข้อ)	Cronbach's Alpha (α)
- คุณภาพชีวิตในการทำงาน	16	0.93
- ความผูกพันต่อองค์กร	10	0.97

3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรทั้งหมดจำนวน 54 คน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปด้วยตนเอง และนำกลับด้วยตนเองการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรจำนวน 54 คน ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถาม 3 สัปดาห์ นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยเตรียมแบบสอบถามจำนวน 54 ชุด
2. ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรจนครบตามจำนวนแล้วทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง นับจำนวนและทำการจัดเก็บให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ
3. นำแบบสอบถามฉบับที่มีคำตอบครบถ้วนสมบูรณ์มาทำการลงรหัส เพื่อนำไปประมวลผลในขั้นตอนต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

สถิติเชิงพรรณนา

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) เพื่อแสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและเสนอเป็นตารางมีคำบรรยายประกอบใช้สูตรการคำนวณร้อยละ คือ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{คะแนนที่ได้} \times 100}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}$$

2. ค่าเฉลี่ยของประชากรใช้เพื่อหาความเป็นกลางของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานและระดับความผูกพันต่อองค์กร ในการแสดงค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญของประชากร โดยกำหนดตามสูตรดังนี้

$$\mu = \frac{\sum xi}{N} = \frac{Xi_1 + Xi_2 + Xi_3 + Xi_4 + Xi_5 + \dots + Xi_n}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร
	$\sum xi$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรเพื่อวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ใช้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานและระดับความผูกพันต่อองค์กรมีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2}$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum (xi - \mu)^2}{N} = \frac{\sum xi^2 - \frac{(\sum xi)^2}{N}}{N}$$

เมื่อ	σ^2	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
	$\sum xi$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

4. การทดสอบสมมติฐาน โดยวิเคราะห์สมการถดถอยชนิดตัวแปรหลายตัว (Multiple Regression Analysis) สมการถดถอยเชิงซ้อนในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงสามารถเขียนได้ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \dots + e : i = 1, 2, \dots, N$$

เมื่อ	X	แทน	ตัวแปรอิสระ
	Y	แทน	ตัวแปรตาม
	β_0	แทน	ค่าคงที่ของสมการถดถอย
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากกลุ่มตัวอย่างระหว่างค่าจริง Y และค่าที่ได้จากสมการ \hat{Y}
	β_1	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระ